

1 Bevisbyrde

Bevisbyrden ligger hos den part, hvis interesser vil blive skadet, hvis bevisbyrden ikke løftes.

1.1 Hvad er reglerne om bevisbyrde?

Parterne har pligt til at gøre rede for de relevante omstændigheder i sagen og fremlægge beviser til støtte for deres påstande, medmindre andet er fastsat i lovgivningen. Medmindre andet er foreskrevet i lovgivningen, skal de relevante omstændigheder i en sag bevises af den part, der har en interesse i, at retten godtager det pågældende forhold som sandheden, og følgerne af ikke at fremlægge dokumentation eller ikke at bevise en sådan omstændighed, skal bæres af den samme part. I en arbejdskonflikt skal arbejdsgiveren bevise indholdet af en kollektiv overenskomst, interne reglementer og instruktioner, som er nødvendige for at tage stilling til kravet, og ethvert dokument, der fremlægges som led i arbejdsgiverens aktiviteter, og som er nødvendigt for at træffe afgørelse om retstvisten, nøjagtigheden af beregninger af de krævede ydelser, hvis de er omtvistet, og betalingen af en eventuel ydelse i tilfælde af en løntvist.

I en tvist vedrørende et ansættelsesforhold hos en offentlig myndighed skal den pågældende myndighed bevise indholdet af de alment gældende bestemmelser og instruktioner, som er nødvendige for at tage stilling til kravet, og ethvert dokument, der fremlægges som led i den offentlige myndigheds aktiviteter, og som er nødvendigt for at træffe afgørelse om retstvisten, nøjagtigheden af de anfægtede beregninger af de krævede ydelser og betalingen af en eventuel ydelse i tilfælde af en løntvist.

1.2 Er der regler, der fritager for at føre bevis for bestemte forhold? I hvilke tilfælde? Er det muligt at føre bevis for, at en bestemt formodningsregel ikke er gyldig?

Hvis en part ikke kan bevise en bestemt omstændighed, kan retten godtage den pågældende omstændighed som sandhed, hvis den ikke nærer nogen tvivl om, at den er sand. En erklæring om faktiske omstændigheder kan godtages af retten som sandhed, hvis den ikke nærer nogen tvivl om, at den er sand, og hvis den anerkendes af modparten, den fremlægges af parterne på samme måde, den ikke anfægtes af modparten, til trods for at retten opfordrer ham eller hende hertil, eller den skal betragtes som ubestridt i henhold til denne lov. Omstændigheder, der af retten anses for at være almindeligt kendt, eller som retten har officielt kendskab til, tages i betragtning af retten, selv om de ikke påberåbes af nogen af parterne. Retten tager af egen drift hensyn til lovbestemte formodninger, herunder omstændigheder, som ved lov, og medmindre andet bevises, anses for at være sande. F.eks. er der inden for familieretten et begrænset antal uafkræftelige formodninger og faktiske omstændigheder, som ifølge lovgivningen ikke kan afkræftes.

1.3 I hvor høj grad skal retten være overbevist om et forhold for at basere sin dom på det pågældende forhold?

Den ungarske civile retsplejelov indeholder ingen bestemmelser om, at retten skal have en bestemt grad af vished. Medmindre andet er foreskrevet i lovgivningen, skal retten ikke anvende bestemte formelle regler, metoder eller bevismidler, men kan støtte ret på beviser fra parterne eller andre beviser, som er egnede til at fastslå sagens faktiske omstændigheder. Dette finder imidlertid ikke anvendelse på lovbestemte formodninger, herunder bestemmelser om, at visse omstændigheder skal anses for at være sande, medmindre andet er bevist. Retten fastslår sagens relevante faktiske omstændigheder ved at sammenligne og individuelt og samlet vurdere parternes erklæringer og adfærd under sagen samt de beviser, der afdækkes i retsmødet, og andre oplysninger vedrørende sagen i overensstemmelse med sin overbevisning.

2 Bevisoptagelse

Retten foretager bevisoptagelse for at fastslå sagens faktiske omstændigheder og træffe en afgørelse.

2.1 Kræver bevisoptagelse altid, at en part skal anmode herom, eller kan dommeren i visse tilfælde også optage bevis af egen drift?

Medmindre andet er foreskrevet i lovgivningen, skal de relevante omstændigheder i en sag bevises af den part, der har en interesse i, at retten godtager de pågældende omstændigheder som sandheden, og følgerne af ikke at fremlægge dokumentation for en sådan omstændighed eller ikke at bevise den, skal bæres af den samme part. I civilretlige sager kan retten anordne bevisoptagelse af egen drift, såfremt dette er tilladt efter lovgivningen.

I forvaltningsretlige sager kan retten af egen drift anordne bevisoptagelse med hensyn til faktiske omstændigheder eller beviser til støtte for omstændigheder, som den skal tage i betragtning af egen drift, hvis der henvises til en krænkelse, som bringer en mindreårig eller en person med ret til invaliditetsydelser i fare, eller hvis lovgivningen giver mulighed herfor.

2.2 Hvad sker der efterfølgende, hvis dommeren imødekommer en anmodning fra en af parterne om bevisoptagelse?

Retten afhører vidner, indhenter udtalelser fra sagkyndige og hører om nødvendigt også sagkyndige. Der gennemføres undersøgelser, og personer, som er i besiddelse af dokumenter, videooptagelser, lydoptagelser, lyd- og videooptagelser og andre materielle beviser, pålægges at fremlægge dem.

2.3 I hvilke tilfælde kan en anmodning fra en af parterne om bevisoptagelse afvises af retten?

Retten er ikke bundet af en begæring om bevisoptagelse, der fremsættes af en part, eller af sin afgørelse om bevisfremlæggelse. Retten kan afvise en begæring om bevisoptagelse, hvis begæringen om bevisoptagelse ikke blev indgivet i overensstemmelse med bestemmelserne i lov CXXX fra 2016 om den civile retsplejelov, medmindre andet er fastsat ved lov, eller den part, der er forpligtet til at lægge ud for omkostningerne til bevisoptagelse, ikke har opfyldt sin forpligtelse hertil til trods for en opfordring til at gøre det. Retten afviser en begæring om bevisoptagelse eller afbryder den allerede foranstaltede bevisoptagelse, hvis dette ikke er nødvendigt for at afsige dom om retstvisten.

2.4 Hvilke forskellige bevismidler findes der?

Bevismidler omfatter især beviser indhentet fra vidner, sagkyndige udtalelser, dokumenter, videooptagelser, lydoptagelser, video- og lydoptagelser og andet bevismateriale. Bevismidler kan ikke godtages, hvis de er udelukket ved lov eller er underlagt betingelser, medmindre betingelserne opfyldes.

Bevisoptagelse kan ske ved undersøgelse. Edsvorne erklæringer kan ikke indgå i bevisførelsen.

2.5 Hvad er procedureerne for vidneforklaringer, og adskiller de sig fra procedureerne for udtalelser fra sagkyndige? Hvad er reglerne for afgivelse af skriftlig forklaring og fremlæggelse af sagkyndiges rapporter/udtalelser?

I overensstemmelse med princippet om direkte bevisførelse afgiver vidner og sagkyndige som hovedregel forklaring i et retsmøde. Ønsker en part at bevise sine påstande med dokumenter, skal vedkommende vedhæfte dokumentet til sin begæring eller fremlægge dem i retsmødet. Mindst en enkel ungarsk oversættelse af dokumentet skal vedhæftes et dokument på et fremmedsprog. Hvis der opstår tvivl om den oversatte teksts nøjagtighed eller fuldstændighed, skal der benyttes en bekræftet oversættelse, idet retten ellers vil se bort fra dokumentet. På begæring af den part, der fremlægger beviser,

kan retten tvinge modparten til at tilvejebringe ethvert dokument i den pågældendes besiddelse, som vedkommende under alle omstændigheder ville være forpligtet til at fremlægge efter de civilretlige bestemmelser. Især er modparten underlagt en sådan forpligtelse, hvis dokumentet blev udstedt i den parts interesse, som fremlægger beviser, eller bekræfter et retsforhold vedrørende den sidstnævnte part eller vedrører et retsmøde af relevans for det pågældende forhold. Såfremt en person, der ikke deltager i sagen, er i besiddelse af dokumentet, får retten dokumentet stillet til rådighed under anvendelse af reglerne om undersøgelse. Hvis en begæring om at fremlægge beviser indgives af en part, sørger retten for at indhente dokumenter eller oplysninger hos en domstol, notar, anden offentlig myndighed, forvaltningsmyndighed eller anden organisation, forudsat at frigivelsen af dokument eller oplysninger ikke kan udvirkes af den pågældende part direkte. Det er ikke nødvendigt at indhente det originale dokument, hvis der ikke er behov for at undersøge det, og parten fremlægger en bekræftet eller simpel kopi heraf i retsmødet. Det kan kun afslås at fremsende et dokument, hvis det indeholder fortrolige oplysninger.

2.6 Har visse procedurer for bevisførelse større vægt end andre?

Generelt ikke.

2.7 Er visse procedurer for bevisførelse obligatoriske, når bestemte forhold skal bevises?

Der findes generelt ikke nogen sådan forpligtelse. I undtagelsestilfælde, f.eks. i sager om umyndiggørelse, skal retten indkalde en medicinsk psykolog til at vurdere sagsøgtes mentale tilstand.

2.8 Er vidner ved lov forpligtet til at afgive forklaring?

Ja, men i visse tilfælde kan de nægte at afgive forklaring.

2.9 I hvilke tilfælde kan de nægte at afgive forklaring?

Følgende personer kan nægte at afgive forklaring:

slægtninge til parterne

en person, der i sit vidneudsagn ville anklage sig selv eller en slægtning for at have begået en strafbar handling med hensyn til det relevante spørgsmål

personer, der i medfør af deres erhverv er bundet af tavshedsloftet, hvis deres vidneforklaring ville medføre, at de brød deres tavshedspligt, medmindre den berørte part fritager dem fra denne pligt

en person, som er underlagt tavshedspligt med hensyn til forretningshemmeligheder, hvis vidneforklaringen ville medføre, at den pågældende brød sin tavshedspligt, medmindre oplysninger, der fremgår af vidneforklaringen, ikke er forretningshemmeligheder ifølge loven om tilgængelighed af oplysninger af offentlig interesse og oplysninger, der er tilgængelige af hensyn til den offentlige interesse, eller hvis sagen går ud på at afgøre, om de givne oplysninger er af offentlig interesse eller er tilgængelige af hensyn til den offentlige interesse

en mægler/mæglingssagkyndig i forbindelse med den pågældende tvist, udbydere af medieindhold og personer, som er ansat hos eller står i et lignende forhold til sådanne udbydere, med hensyn til spørgsmål, hvor deres vidneforklaring ville medføre, at identiteten på den person, som gav dem oplysninger i forbindelse med udøvelsen af erhvervet som udbyder af medieindhold, blev afsløret.

2.10 Kan en person, der nægter at afgive forklaring, straffes eller tvinges til at afgive forklaring?

Vidner, beskikkede sagkyndige, ejere af et dokument eller en genstand, der skal undersøges, og andre personer, hvis deltagelse i bevisoptagelsen retten anser for at være nødvendig (herefter til sammen: "bidragydere"), er forpligtede til at bidrage til bevisoptagelsen. Undlader en bidragyder at opfylde sin forpligtelse uden på forhånd at anmode om at blive undskyldt af en god grund, som han eller hun kan underbygge, vil retten tvinge bidragyderen til at dække de påløbne omkostninger, kan retten pålægge bidragyderen en bøde, kan bidragyderen blive tvunget til at give møde, kan retten reducere bidragyderens vederlag og informere bidragyderens overordnede, tilsynsførende eller arbejdsgiver om den pågældendes udeblivelse. Retten kan træffe mere end én af disse tvangsforanstaltninger samtidig.

Tvangsforanstaltninger kan ikke træffes mod en mindreårig under 14, men retten kan kræve godtgørelse fra den mindreåriges advokat af de påløbne omkostninger, og advokaten kan blive pålagt en bøde.

Opfylder en bidragyder sin forpligtelse eller søger om at blive undskyldt af en god grund, som vedkommende kan underbygge efter anvendelse af en tvangsforanstaltning, vil retten ophæve kendelsen om tvangsforanstaltningen.

Et vidne kan indgive en separat appel af afgørelsen om at tvinge ham/hende til at vidne. Appellen suspenderer afhøringen af vidnet. Hvis vidnets afvisning af at vidne er klart ubegrundet, kan den ret, som træffer afgørelse om appellen, pålægge vidnet en bøde, og retten, der behandler sagen, kan tvinge vidnet til at godtgøre de påløbne omkostninger.

2.11 Er visse personer fritaget for at afgive vidneforklaring?

Et vidnes advokat kan ikke afhøres som vidne, medmindre den fysiske person, som advokaten repræsenterer, har kompetence til at deltage i retssagen.

En person kan ikke afhøres som vidne, hvis han eller hun fungerede som forsvarsadvokat i en sag, han/hun hørte om i sin egenskab af forsvarsadvokat, eller hvis vedkommende ikke var fritaget for tavshedspligt i en sag vedrørende fortrolige oplysninger.

En mindreårig under 14 må kun afhøres som vidne, hvis de beviser, der forventes fra hans/hendes vidneudsagn, ikke kan fremskaffes på nogen anden måde.

2.12 Hvad er dommerens og parternes rolle ved afhøring af vidner? Under hvilke omstændigheder kan et vidne afhøres ved brug af videomøde og andre tekniske hjælpemidler?

Vidner indkaldes af retten til retsmødet, hvor de i princippet vil blive afhørt af retsformanden eller, hvis der kun er én dommer, den siddende dommer.

Retsformanden kan give den part, der har taget initiativ til afhøring af vidnet, lov til på den pågældendes anmodning at være den første til direkte at stille vidnet spørgsmål, før modparten får lov til at stille spørgsmål, hvis modparten har fremsat en begæring herom. I sådanne sager kan retsformanden og de øvrige medlemmer af dommerkollegiet stille vidnet spørgsmål efter parterne.

3 Vurdering af beviset

Retten fastslår sagens relevante faktiske omstændigheder ved at sammenligne og individuelt og samlet vurdere parternes erklæringer og adfærd under sagen samt de beviser, der afdækkes i retsmødet, og andre oplysninger vedrørende sagen i overensstemmelse med sin overbevisning.

3.1 Kan retten tage hensyn til beviser, som en part har tilvejebragt på ulovlig vis?

Et bevismiddel eller en del, der kan adskilles herfra, er ulovligt og kan ikke bruges i sagen, hvis

- a) det blev tilvejebragt eller fremlagt ved krænkelse af eller trusler mod en persons ret til livet og fysiske integritet
- b) det blev fremlagt ved en anden ulovlig metode
- c) det blev tilvejebragt på en ulovlig måde
- d) det ville krænke personlige rettigheder at indgive det til retten.

Undtagen hvis et ulovligt bevismiddel blev tilvejebragt eller fremlagt ved krænkelse af eller trussel mod en persons ret til liv og fysiske integritet, kan retten undtagelsesvis tage det i betragtning og under behørig hensyntagen til de særlige omstændigheder og omfanget af retskrænkelsen, den retlige interesse, der berøres af retskrænkelsen, det ulovlige bevismiddels indvirkning på afdækning af de faktiske omstændigheder, vægten af andet tilgængeligt bevismateriale og alle sagens øvrige omstændigheder.

3.2 Tillægges en parts egen forklaring værdi som bevismiddel?

En parts udtalelse betragtes ikke som bevis; retten vurderer dog parternes påstande, når den fastslår sagens faktiske omstændigheder som beskrevet under spørgsmål 3.

Sidste opdatering: 18/11/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.